

Sezona 2017/2018

BEOGRADSKA FILHARMONIJA

Ciklus: Filharmanija(k)

Dirigent: **Fabris Bolon** / Conductor: **Fabrice Bollon**

Solista: **Višnja Popov**, mecosopran / **Višnja Popov**, mezzosoprano

Četvrtak, 2. novembar 2017. godine
Zadužbina Ilije M. Kolarca u 20 časova

www.bgf.rs

Program:

Anatolij Ljadov

Začarano jezero, op. 62

Anatol Liadov

The Enchanted Lake, Op. 62

Trajanje: oko 6 min.

Edvard Elgar

Morske slike za alt i orkestar, op. 37

Edward Elgar

Sea Pictures for alto and orchestra, Op. 37

Sea Slumber Song

In haven

Sabbath Morning at Sea

Where Corals Lie

The Swimmer

Trajanje: oko 23 min.

Mihovil Logar

Zlatna ribica, svita br. 3

Mihovil Logar

Goldfish, suite No. 3

Trajanje: oko 11 min.

Sergej Rahmanjinov

Ostrvo mrtvih, op. 29

Sergei Rachmaninoff

The Isle of the Dead, Op. 29

Trajanje: oko 22 min.

Koncertmajstor: Miroslav Pavlović

Concertmaster: Miroslav Pavlović

Anatolij Ljadov (1855-1914), savremenik *Ruske petorke*, učenik Rimskog-Korsakova, a kasnije profesor Prokofjeva, za života je stekao manju slavu od svojih kolega i sunarodnika, prethodnika i nasljednika, iako je negovao isti kompozicioni stil, ukorenjen u tradicijama poznog ruskog romantizma uz naznake impresionizma. **Začarano jezero** (1909), jedna od tri simfonijske poeme koje su osigurale da će Ljadov ostati zapamćen u istoriji ruske muzike, nastala je pred kraj njegove skromne kompozitorske karijere, i bila je jedno od njegovih omiljenih dela, koje je opisivao kao *bajkovitu sliku*. To je delo koje se u potpunosti sastoji od treperenja zvučnih boja, koje, po kompozitorovim rečima, dočaravaju *neprestano kretanje unutar prividnog mirovanja*. Iako ima programski naslov, Ljadovljeva poema je delo bez narativa; ona je zamrznuta slika zvezda koje se lelujuju na površini vode, u kojoj jedini pokret predstavlja *perpetuum mobile* jezerskih talasa.

Morske slike op. 37 **Edvarda Elgara** (1857-1934) je petostavačni ciklus pesama za glas i orkestar. Isprva napisano za sopran, na insistiranje čuvenog engleskog kontraalta Klare Bat, delo je prerađeno i prilagođeno rasponu dubljeg ženskog glasa. Nastup Klare Bat na premijeri 1899. godine izazvao je veliku pažnju u Engleskoj, budući da je pevačica delo izvela u kostimu sirene, odbacivši poslednji ostatak viktorijanskog doba – korset. I muzička javnost bila je u sukobu oko dela; iako se ciklus izrazito dopao publici, kritičari su Elgaru zamerili izbor stihova, koje su smatrali frivolnim. Retko izvođene u poređenju sa ostatkom Elgarovog stvaralaštva, *Morske slike* bave se privlačnošću neistraženih prostora, a more, koje je na kraju 19. veka još uvek bilo velika nepoznanica i predmet legendi, istovremeno simbol nastanka života, ali i smrti, za Elgara je u isti mah bilo zavodljivo i zastrašujuće. Odnos izvođača, koji je realizovan kao u neprestanoj pretnji da će orkestar 'utopiti' glas svojom snagom, simbolički predstavlja jedan od dominantnih toposa romantičarske misli: sliku usamljene figure čoveka, koji sam stoji naspram prirode. Karakteri pesama u ciklusu se smenjuju od lirске uspavanke, ljubavne balade, kantate ispunjene svečanim religioznom zanosom, naglašeno osećajne arije, i dramatičnog finala, a njihova muzička realizacija je jednako raznovrsna, krećući se od sentimentalnih salonskih melodija, do zaoštrene ekspresivnosti u kojoj su primetni uticaji Štrausa i Malera. Nakon Elgara, mnogi drugi engleski kompozitori počeli su da se okreću ka moru kao izvoru inspiracije: za *Morskim slikama* usledile su *Pesme o moru* Čarlsa Stenforda, *More* Frenka Bridža, i, najpoznatija od svih, *Morska simfonija* Ralfa Vona Vilijamsa.

Celovečernji balet **Mihovila Logara** (1902-1998), **Zlatna ribica** (1950), premijerno je izveden 1953. godine u Narodnom pozorištu, pod upravom Oskara Danona. Siže baleta preuzet je iz poznate, istoimene narodne bajke koja opominje na opasnosti ljudske pohlepe, a za koju je Aleksandar Puškin verovao da, iako je poznaju svi slovenski narodi, zapravo južnoslovenskog porekla. Budući da je Logar smestio radnju u ribarsko selo u Istri, muziku krasi, pored dominantnog impresionističkog zvuka, i elementi hrvatske primorske folklorne pesme, koji joj daju poseban kolorit. Treća svita, sa podnaslovom *Mornarska*, u malom prikazuje sve glavne karakteristike Logarovog stvaralaštva posleratnog perioda: razigrani i složeni ritam, poletni tempo, živopisna sazvučja, apsolutno vladanje široko izražajnom orkestarskom paletom i majstorstvo slikanja instrumentalnim bojama. Vibrantan i životan zvuk ove svite podseća nas na poznatu Logarevu misao, *sva muzika je pevanje*.

Simfonijska poema ***Ostrvo mrtvih*** (1908) **Sergeja Rahmanjinova** (1873-1943) blistav je primer poslednjih izdanaka ruskog romantizma na početku dvadesetog veka. Inspiraciju za ovo delo Rahmanjinov je pronašao u istoimenoj *slici snova* švedskog simboliste Arnolda Beklina, sa kojom je imao prilike da se upozna prilikom boravka u Parizu 1907. godine. Zlokobni naslov i sadržaj ovog likovnog dela, čijih pet različitih verzija prikazuju usamljeno kameno ostrvo nastanjeno visokim čempresima ka kome se kreće čamac sa mrtvačkim kovčegom, ostavili su snažan utisak na mladog kompozitora. Početak muzičke transpozicije *Ostrva mrtvih* istražuje najdublji registar simfonijskog orkestra u najtišoj mogućoj dinamici; muzički tok dela nekoliko puta narasta do krajnjih granica izražajnog intenziteta, i pada nazad u sumornu tišinu. U više navrata interpolira se Rahmaninovljev *moto*, koji se može pronaći u mnogim njegovim kompozicijama: citat latinske himne *Dies irae*, koja se tradicionalno peva na rekvijemskoj službi. Kraj ove dramatične muzičke plovidbe podseća na njen početak: u ljuljajućem ritmu čamca na vodi, jedan po jedan glas zamire u potpunu tišinu.

Tisa Jukić*

Sledeći koncert Beogradske filharmonije je u petak, **10. novembra 2017. godine** u okviru ciklusa ***Peti***, u Zadužbini Ilije M. Kolarca, sa početkom u 20 časova.

Dirigent: **Fabris Bolon**

Solista: **Aleksandar Krihel**, klavir

R. Šuman: *Genoveva*, uvertira

K. Šuman: Koncert za klavir i orkestar

J. Brams: Simfonija br. 3

Poštovani pretplatnici, obaveštavamo vas da će pred početak svakog koncerta Beogradske filharmonije, u 19:30 časova, u Muzičkoj galeriji Kolarca, muzikolog Maja Čolović-Vasić držati uvodno predavanje o delima koja su na programu te večeri.

Poštovani posetioci, molimo vas da isključite mobilne telefone i obaveštavamo vas da je za vreme koncerata Beogradske filharmonije strogo zabranjeno fotografisanje i korišćenje uređaja za video ili audio snimanje. Želimo vam prijatno veče.

Dear visitors, please turn off your mobile phones; you are also kindly reminded that taking photographs and the use of video and audio recording devices is strictly forbidden during the concerts of the Belgrade Philharmonic. We wish you a nice evening.

*U sezoni 2016-17, Beogradska filharmonija pruža priliku odabranim mladim muzikolozima da pisanjem programskih komentara obogate svoju stručnu praksu.

Fabris Bolon je u međunarodnim muzičkim krugovima pojednako priznat na polju opere i u domenu simfonijske muzike. Njegov široki repertoar čine manje poznata dela iz 19. veka (posebno francuska), kao i premijere savremenih kompozicija. Rođen 1965. godine, Bolon je nakon studija dirigovanja na salcburškom *Mocarteumu* u klasi Nikolasa Arnonkura i Mihaela Gilena debitovao na Festivalu u Salcburgu dirigujući operu *Satirikon* Bruna Maderne.

U periodu od 1994. do 1998. godine, Bolon je bio glavni dirigent Flamanskog simfonijskog orkestra, sa kojim je realizovao brojne koncertne turneje, diskografska izdanja i prenose na radiju i televiziji. Od 1998. do 2003. godine radio je kao zamenik muzičkog direktora Opere u Kemnicu. Gostovao je u operским kućama u Tel Avivu,

Krakovu, Lucernu, Amsterdamu i Nemačkoj državnoj operi u Berlinu, a više puta je nastupao sa proslavljenim orkestrima širom Evrope, kao što su Simfonijski orkestar Južnonemačkog radija iz Štutgarta, Nemački simfonijski orkestar iz Berlina, Simfonijski orkestar Berlinskog radija, *Rezidenc orkestar* iz Haga, Luksemburška filharmonija, Orkestar Italijanske radiotelevizije iz Torina i Nacionalni orkestar iz Liona.

Fabris Bolon je 2002. godine dirigovao nemačku premijeru opere *Penelopa* Gabrijela Forea, kao i svetsku premijeru opere *Lavirint* Petera fon Vintera, za koju je Šikaneder napisao libreto *Čarobna frula 2. deo*, što je bilo prvo izvođenje ove opere nakon 175 godina. Bolon je uradio redakciju partiture.

Među najznačajnijim angažmanima poslednjih sezona izdvajamo povratak saradnji sa orkestrima Srednjonemačkog radija iz Lajpciga, Jugozapadnog nemačkog radija iz Frajburga, Južnonemačkog radija iz Štutgarta, orkestrom *Koncerthaus* iz Berlina, Luksemburškom filharmonijom i Simfonijskim orkestrom iz Berna, zatim dirigovanje *Seviljskog berberina* sa Operskom kućom iz Mastrihta, nastupe sa Novom japanskom filharmonijom, Filharmonijom Nemačkog radija iz Sarbrikena i koncerte u Amsterdamu sa Holandskim simfonijskim orkestrom i orkestrom *Brabants*. Stalni pozivi za nastupe po Francuskoj, Norveškoj, Švajcarskoj, Španiji, kao i brojna diskografska izdanja i radio prenosi njegovih koncerata, doprineli su tome da ga smatraju jednim od najzanimljivijih francuskih dirigenata. Leta 2008. godine, Fabris Bolon je, takođe, dirigovao dva koncerta na Festivalu u Salzburgu.

Fabris Bolon je muzički direktor Teatra Frajburg, gde je izveo celokupan Vagnerov operски ciklus *Prsten Nibelunga*, kao i mnoge druge orkestarske koncerte. Osim toga, Bolon je nedavno komponovao delo za gramofon i orkestar, koji je premijerno izveo Orkestar Srednjonemačkog radija iz Lajpciga.

Fabris Bolon je tri puta bio kandidat za nagradu *Dirigent godine* u izboru časopisa *Opernwelt*, gde 50 kritičara nominuje svoje favorite u 14 kategorija. Osim Bolonovih ličnih nominacija, i njegova Frajburška filharmonija je tri puta kandidovana za najbolji orkestar, dok Teatar Frajburg ima jednu nominaciju za najbolju pozorišnu kuću.

Godine 2013, dobio je angažman u Nacionalnoj operi *Stanislavski* u Moskvi da diriguje prvu postavku *Tanhojzera* nakon 90 godina. Godine 2016. Bolon je nastupao na renomiranom Međunarodnom festivalu *Bartok* u mađarskom gradu Miškolcu.

Fabris Bolon je nedavno nominovan za nagradu *Gramofon* za CD na kome je dirigovao operu *Frančeska da Rimini* Rikarda Zandonaija.

Mecosopran **Višnja Popov** rođena je 1986. godine u Zrenjaninu. Diplomirala je i stekla master diplomu na Akademiji lepih umetnosti u Beogradu, u klasi mr Vesne Opsenice. Godine 2012. upisala je specijalističke studije solo pevanja na Fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu, u klasi prof. Nikole Mijailovića. Tokom 2014. godine, usavršavala je vokalnu tehniku kod prof. Biserke Cvejić. Završila je i naprednu obuku u Operskom studiju *Borislav Popović* Narodnog pozorišta u Beogradu u trajanju od dve sezone (2013–2015).

Dok je bila član Operskog studija, tumačila je uloge Fenene u Verdijevom *Nabuku* 2014. godine, kao i Suzuki u Pučinijevoj *Madam Baterflaj* 2015. godine. Iste godine nastupila je kao solista u Rekvijemu Đuzepea Verdija na glavnom gradskom trgu u Stepanakertu, u regionu Nagorno-Karabah. Tokom 2016. godine, nekoliko puta je nastupila u ulozi Madalene (u operi *Rigoletto*) u Makedonskom narodnom pozorištu u Skoplju, učestvovala je na operskom festivalu BELEF u Kapetan Mišinom

zdanju u Beogradu, a sa Zrenjaninskom filharmonijom je nastupila na Trgu slobode u Zrenjaninu. Višnja Popov je učestvovala i u Letnjem programu Međunarodnog instituta za vokalne umetnosti u Njujorku, gde je saradivala sa istaknutim američkim stručnjacima poput Rut Falkon, Džoan Dornman, Minjon Dan i Hemdi Kfir.

Ove godine Višnja Popov je debitovala i u ulozi Olge (u operi *Evgenije Onjegin*), u Narodnom pozorištu u Beogradu.

Takođe, učestvovala je i na brojnim majstorskim kursevima operskog pevanja i saradivala sa Lučanom D'Intino, Ljubom Kazarnovskajom, Lili Ilijevom, Marijanom Mijanović, Dženifer Larmor, Đorđem Nešićem, Darinom Takovom i Robertom Skandjucijem.